

Bruksela, dnia 12.12.2018 r.
SWD(2018) 487 final

DOKUMENT ROBOCZY SŁUŻB KOMISJI

STRESZCZENIE OCENY SKUTKÓW

Towarzyszący dokumentowi:

Wniosek dotyczący dyrektywy Rady zmieniającej dyrektywę 2006/112/WE w odniesieniu do wprowadzenia pewnych wymogów dla dostawców usług płatniczych

oraz

Wniosek dotyczący rozporządzenia Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 904/2010 w odniesieniu do środków zwiększających współpracę administracyjną w celu zwalczania oszustw związanych z VAT

{COM(2018) 812 final} - {COM(2018) 813 final} - {SEC(2018) 495 final} -
{SWD(2018) 488 final}

Streszczenie oceny skutków

Ocena skutków dotycząca wniosku w sprawie obowiązkowego przekazywania i wymiany danych dotyczących płatności związanych z VAT

A. Zasadność działań

Dlaczego należy podjąć działania? Na czym polega problem?

Problemem są oszustwa związane z VAT w handlu elektronicznym (e-handlu). Stratę z tytułu VAT od transakcji transgranicznych związanych z dostawami towarów między przedsiębiorstwami a konsumentami w całej UE szacuje się na około 5 mld EUR rocznie. Nie istnieją ogólnounijne szacunki dotyczące oszustw związanych z VAT w odniesieniu do transgranicznego świadczenia usług między przedsiębiorstwami a konsumentami; dostępne są tylko dowody w poszczególnych sektorach – nadawania programów oraz gier online. Bez interwencji UE straty te najprawdopodobniej będą wzrastać wraz ze wzrostem skali e-handlu. Oszustwa związane z VAT w e-handlu stanowią prawdziwe wyzwanie dla organów podatkowych państw członkowskich, ponieważ: organom tym brakuje informacji pozwalających zidentyfikować przedsiębiorstwa internetowe, zwłaszcza mające siedzibę w innym kraju; informacje niezbędne do oceny zobowiązań z tytułu VAT są przechowywane przez osoby trzecie (np. dostawców usług płatniczych), często mające siedzibę w innej jurysdykcji; organy podatkowe nie mają zdolności administracyjnych do obsługi i wymiany między sobą ogromnych ilości informacji niezbędnych do kontroli i zwalczania oszustw związanych z VAT w e-handlu. Oszustwa tego rodzaju wpływają negatywnie na budżety państw członkowskich i UE, a także na przedsiębiorstwa w UE działające zgodnie z prawem, które tracą z powodu nieuczciwej konkurencji, oraz na obywateli UE – ponieważ uszczupleniu ulegają zasoby, które mają być inwestowane w usługi publiczne.

Jaki jest cel inicjatywy?

Ogólnym celem tej inicjatywy jest ograniczenie strat państw członkowskich w dziedzinie VAT, a tym samym przyczynienie się do konsolidacji fiskalnej w UE i wyrównania warunków dla przedsiębiorstw w UE, które działają zgodnie z prawem i ponoszą straty z powodu nieuczciwej konkurencji. Celem szczegółowym jest ukrócenie oszustw związanych z VAT w e-handlu poprzez zapewnienie organom podatkowym skutecznych i efektywnych instrumentów wykrywania przedsiębiorstw nieprzestrzegających przepisów.

Na czym polega wartość dodana podjęcia działań na poziomie UE?

Państwa członkowskie samodzielnie nie dysponują środkami umożliwiającymi zwalczanie oszustw związanych z VAT w e-handlu, które z natury mają charakter transgraniczny. Przepisy dotyczące współpracy administracyjnej w zakresie VAT w UE są określone w rozporządzeniu Rady (UE) nr 904/2010 w sprawie współpracy administracyjnej oraz zwalczania oszustw w dziedzinie VAT, a więc kolejną inicjatywę w tym zakresie należy określić w tym samym rozporządzeniu.

B. Rozwiązania

Jakie warianty legislacyjne i nielegislacyjne rozważono? Czy wskazano preferowany wariant? Jak uzasadniono ten wybór lub jego brak?

W scenariuszu odniesienia (wariant 1) państwa członkowskie UE stosują różne podejścia do zwalczania oszustw związanych z VAT w e-handlu; tylko niektóre z tych państw gromadzą dane od podmiotów pośredniczących w realizacji płatności w internecie.

W wariacie nieregulacyjnym (wariant 2) Komisja Europejska służyłaby organom podatkowym pomocą w rozwinięciu ich zdolności administracyjnych w zakresie zwalczania oszustw związanych z VAT w e-handlu i opublikowałaby wytyczne w celu usprawnienia współpracy między organami podatkowymi a pośrednikami płatniczymi.

Wariant regulacyjny (wariant 3) zakłada zmianę ram prawnych UE poprzez zobowiązanie dostawców usług płatniczych do przekazywania organom podatkowym odpowiednich danych dotyczących płatności, a także zobowiązanie organów podatkowych do 1) gromadzenia danych dotyczących płatności i prowadzenia analizy ryzyka w celu wykrycia podmiotów prowadzących dostawy na odległość, które nie wywiązują się z obowiązków związanych z VAT, oraz 2) wymiany lub udostępniania tych danych organom podatkowym innych państw członkowskich. W ramach wariantu regulacyjnego uwzględnia się rozmaite alternatywne rozwiązania techniczne mające umożliwić organom podatkowym wymianę lub udostępnianie stosownych informacji dotyczących

płatności. Jedno z rozwiązań zakłada automatyczny dostęp do baz danych innych państw członkowskich, natomiast trzy pozostałe rozwiązania zakładają utworzenie centralnego repozytorium danych dotyczących płatności na szczeblu UE, dostępnego dla urzędników państw członkowskich ds. zwalczania nadużyć finansowych. Preferowanym wariantem jest wariant regulacyjny zakładający utworzenie centralnego repozytorium UE.

Jak kształtuje się poparcie dla poszczególnych wariantów?

Spośród 23 organów podatkowych, które udzieliły odpowiedzi, 18 popiera wariant regulacyjny, a w szczególności centralne repozytorium. Spośród 3 dostawców usług płatniczych wszyscy popierają opcję regulacyjną.

W otwartych konsultacjach społecznych 38 respondentów spośród 52 poparło wariant regulacyjny.

C. Skutki wdrożenia preferowanego wariantu

Jakie korzyści przyniesie wdrożenie preferowanego wariantu lub – jeśli go nie wskazano – głównych wariantów?

Budżet UE i budżety państw członkowskich odniosą korzyści ze zwalczania oszustw związanych z VAT w e-handlu w postaci wyższych dochodów z VAT. Wzrost tych dochodów przyniesie również korzyść obywatelom UE, ponieważ dodatkowe dochody publiczne można będzie zainwestować w usługi publiczne. Europejskie przedsiębiorstwa działające zgodnie z prawem odniosą korzyści z wyrównanych warunków konkurencji. Niestety konsultacje z głównymi zainteresowanymi stronami nie dostarczyły niezbędnych dowodów ilościowych.

Jakie są koszty wdrożenia preferowanego wariantu lub – jeśli go nie wskazano – głównych wariantów?

Nałożony na dostawców usług płatniczych obowiązek przekazywania organom podatkowym danych dotyczących płatności będzie stanowić dla nich obciążenie administracyjne i koszt. Każdy organ podatkowy poniesie jednorazowy koszt w wysokości 7,5 mln EUR oraz koszty stałe w wysokości 2,9 mln EUR rocznie. Komisja Europejska poniesie jednorazowy koszt w wysokości 11,8 mln EUR oraz koszty stałe w wysokości 4,5 mln EUR rocznie.

Jakie będą skutki dla przedsiębiorstw, MŚP i mikroprzedsiębiorstw?

Harmonizacja wymogów w zakresie sprawozdawczości będzie miała korzystny wpływ na wszelkie MŚP świadczące usługi płatnicze, które w przeciwnym razie podlegałyby różnym zasadom i procedurom w zakresie sprawozdawczości wobec organów podatkowych w państwach członkowskich. Wreszcie MŚP działające w obszarze e-handlu i w tradycyjnej gospodarce skorzystają z bardziej wyrównanych warunków konkurencji, dzięki którym organy podatkowe państw członkowskich będą w stanie wykrywać oszustwa związane z VAT w e-handlu.

Czy przewiduje się znaczące skutki dla budżetów i administracji krajowych?

Dane dotyczące płatności umożliwią organom podatkowym pobieranie dodatkowego VAT w wyniku zwalczania oszustw związanych z VAT w e-handlu. Ten pozytywny wpływ na budżety krajowe jest spodziewany w perspektywie krótkoterminowej.

Czy wystąpią inne znaczące skutki?

W celu zwalczania oszustw związanych z VAT w e-handlu organy krajowe będą w pewnym zakresie przetwarzać dane osobowe zgodnie z ogólnym rozporządzeniem o ochronie danych.

D. Działania następcze

Kiedy nastąpi przegląd przyjętej polityki?

Komisja będzie monitorować stosowanie nowego systemu wymiany danych dotyczących płatności w ramach sprawozdania rocznego Eurofisc oraz w ramach przekazywanych przez państwa członkowskie rocznych statystyk dotyczących wymiany informacji. Ponadto po 5 latach od wejścia w życie nowego systemu Komisja przedstawi Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie na temat jego stosowania.